

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

Список використаних джерел

1. Корінько М. Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, диверсифікація : монографія. Київ : ДП «Інформ-аналіт. Агентство», 2007. 429 с.
2. Ковтун Т. В. Система внутрішнього контролю як невід'ємний елемент операційної системи підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 6. Т. 1. С. 165-170.

БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ

Овчаренко А.Ю.,

здобувач СВО бакалавр за ОПП Облік і оподаткування

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Канцедал Н. А., к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

З кожним роком дедалі більшої актуальності серед бізнесових структур набуває концепція корпоративної соціальної відповідальності. Це стає бізнес-стратегією багатьох міжнародних та вітчизняних компаній.

Однією з вагомих складових соціальної відповідальності бізнесу, як перед суспільством у цілому, так і перед громадою, є благодійна діяльність бізнесових компаній, яка спрямована здебільшого на допомогу та підтримку соціально незахищених груп населення чи конкретних осіб, які потребують допомоги. І великі, і малі компанії намагаються позиціонувати себе як благодійники, реалізуючи власні благодійні програми. Ця діяльність здійснюється у співпраці з державними структурами, неурядовими громадськими організаціями та фондами.

Однак ставлення до благодійної діяльності та до практики її реалізації у сучасному суспільстві є неоднозначним. З одного боку, вона сприяє вирішенню суспільних проблем та покращанню якості життя громад, а, з іншого, за благодійними програмами та акціями можуть бути завуальовані власні інтереси не доброчесних організаторів, що може призводити до певних зловживань. Дискусійними є питання впливу благодійності на благоотримувачів та сучасні її інструменти [3].

За даними експертів, 90% українських благодійних організацій не публікують фінансових звітів, оскільки не мають незалежної спостережної ради і не звітують фіскальним органам.

Проте, в епоху стрімкої еволюції цифрових технологій розкриття такої інформації перед суспільством є соціально важливим, одночасно з трансформацією управлінських моделей, докорінними змінами систем виробництва, споживання, транспортування і постачання [1, с. 29].

В Україні фактично відсутня статистика благодійної сфери. Держава в

особі податкової відмовляється надавати відповідну інформацію, адже тоді благодійність підлягає оподаткуванню. Так, поняття «благодійництво» вживається для характеристики волонтерської діяльності, під якою розуміється добродійна діяльність, яка здійснюється фізичними особами на засадах неприбутковості, без заробітної плати, без просування по службі, заради добробуту та процвітання спільнот і суспільства в цілому. Тобто її може здійснювати кожен громадянин. Відповідно така діяльність регулюється Законами України «Про волонтерську діяльність» [3], «Про соціальні послуги» [5], «Про гуманітарну допомогу» [4]. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» благодійна діяльність стосується діяльності благодійних організацій, які можуть бути створені як благодійне товариство, благодійна установа чи благодійний фонд [2].

Інструменти, за допомогою яких підприємством надається благодійна допомога, в бухгалтерському обліку та звітності можуть відображатися у вигляді (форма надання): грошових коштів; необоротних активів або запасів, товарів; наданих робіт та послуг, пов'язаних або не пов'язаних з діяльністю компанії.

Первинні документи є основою для отримання матеріальної благодійної допомоги. Підставою для відображення у бухгалтерському обліку операцій з надання благодійної допомоги можуть бути такі документи:

- лист-клопотання одержувача про надання благодійної допомоги з переліком конкретних товарів, якщо необхідно, грошової допомоги – із зазначенням банківських реквізитів;
- наказ керівника/уповноваженої особи підприємства про надання благодійної допомоги;
- копія рішення органу ДПС про внесення організації-одержувача до Реєстру неприбуткових організацій та установ (якщо одержувач таким є);
- договір про надання благодійної допомоги (у разі її надання на постійній, систематичній основі або фінансування певних програм);
- первинні документи, які свідчать про перерахування грошових коштів, передачу матеріальних і нематеріальних активів, надання послуг.

Систематизація основних напрямів благодійної діяльності наведена на рис. 1 [6].

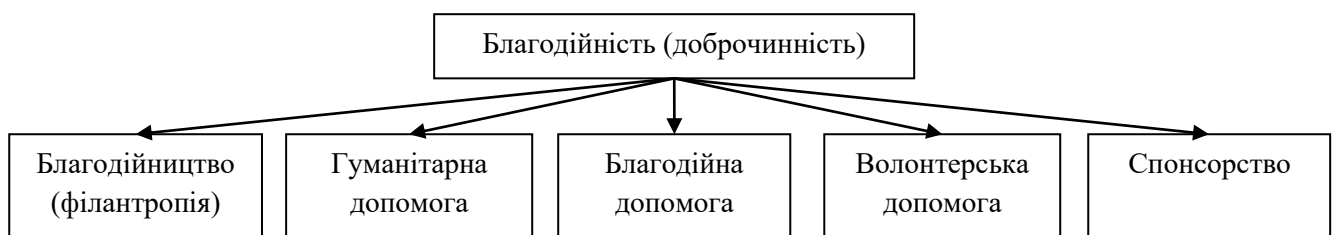

Рис.1. Напрями здійснення благодійності

Таким чином, на основі детального аналізу інструментів, за допомогою яких підприємство надає благодійну допомогу, встановлено, що їх можна об'єднати під загальним поняттям «соціальні інвестиції». Зокрема, під соціальними інвестиціями розуміється вкладення матеріальних, нематеріальних та фінансових активів (за формами функціонування), які призначені для вирішення соціальних проблем, що виникають у суспільстві. Соціальні інвестиції компенсуватимуться зростанням потоку доходів у майбутньому та отриманим позитивним соціальним ефектом, що забезпечать покращення якості життя населення та взаємні вигоди всім зацікавленим сторонам (підприємствам, державі, місцевій громаді) [4].

Витрати на надання благодійної допомоги у повному обсязі включаються до складу інших витрат операційної діяльності в період надання такої допомоги. Підставою для даного відображення є п. 5 П(С)БО 16 «Витрати», згідно з яким витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань: Дт 949 «Інші витрати операційної діяльності» в кореспонденції з Кт 685 «Розрахунки з іншими кредиторами». Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку насубрахунку 483 «Благодійна допомога» ведеться облік надходження та використання платниками податку на додану вартість коштів (товарів, робіт, послуг) благодійної допомоги. Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та їх витрачання здійснюється за їх призначенням та джерелами надходжень [7].

У результаті проведеного дослідження встановлено, що в наш час переважна більшість бізнесових організацій намагається займатися благодійністю системно, створюючи власні корпоративні благодійні фонди, реалізуючи благодійні програми або надаючи гранти через наявні благодійні організації. Таким чином вони контролюють розподіл та використання ресурсів компанії, що сприяє підвищенню ефективності діяльності, зростанню іміджу організації. Як і решта підприємств, благодійні організації формують інформацію про витрати в бухгалтерському обліку керуючись П(С)БО 16. Ніяких особливостей у відображенні витрат у благодійних організацій немає. Вони повинні керуватися П(С)БО, за винятком того, що у благодійної організації (як і у решти неприбуткових організацій) витрати, як правило, повністю «перекриватимуть» доходи. Відтак, фінансового результату у формі прибутку таких організацій не буде.

Список використаних джерел

1. Канцедаль Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34).

2. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17> (дата звернення 06.11.2019).

3. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19 квіт. 2011 р. № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17> (дата звернення 06.11.2019).
4. Про гуманітарну допомогу. Закон України від 22 жовт. 1999 р. № 1192-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14> (дата звернення 06.11.2019).
5. Про соціальні послуги. Закон України від 19 червня 2003 року № 966-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-15> (дата звернення 06.11.2019).
6. Савчук О. М. Благодійна діяльність бізнесових організацій та благодійних фондів. *Наукові записки НаУКМА*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMApp_2011_123_14 (дата звернення 06.11.2019).
7. Сивак О. Бухгалтерський облік благодійності. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2015. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2015_5_11 (дата звернення 06.11.2019).

РОЗРАХУНОК ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

Палій М.О.,

здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр» факультету обліку та фінансів

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Красота О.Г., к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Розвиток соціально-трудових відносин багато в чому залежить від рівня виплат працівникам, удосконалення цих відносин, політика грошових доходів населення повинна ґрунтуватися на реальній вартості праці, щоб усунути існуючі, сьогодні, диспропорції на споживчому ринку, і в мотиваціях до праці.

Заробітна плата – це плата за працю, а її величина – це ціна праці, яка визначається на ринку праці в результаті взаємодії попиту на конкретні види праці і її пропозицію. Заробітна плата являє собою винагороду, виражену як правило, у грошовому еквіваленті, яку згідно з трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану роботу [1].

Облік виплат працівникам займає одне з центральних місць у системі бухгалтерського обліку, тому що є невід’ємною частиною діяльності будь-якої організації. Саме праця є одним з найважливіших елементів витрат виробництва та обігу. Виплати є основним джерелом прибутків робітників підприємства, і тому за їх розподілом здійснюється контроль.

Розмір виплат залежить безпосередньо від ефективності виробництва, продуктивності праці, конкурентоспроможності продукції, і є не лише індикатором, що визначає загальний життєвий рівень працівників, бо від їх стану та форм реалізації, частки у валовому національному продукті багато в чому залежать можливості розвитку економіки взагалі.